

Nieuw sociaal strafwetboek treedt weldra in werking!

Publicatiedatum: 20 juni 2011

Ten laatste op **1 juli 2011** wordt het nieuw Sociaal Strafwetboek¹ van kracht.

Even opfrissen....

Het nieuw Sociaal Strafwetboek werd vorig jaar, nl. op 1 juli 2010 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad (zie hierover ook ons nieuwsbericht van 30 juli 2010). De datum van inwerkingtreding ervan moest wel nog nader bepaald worden bij Koninklijk Besluit. Dit gebeurde tot op heden niet. De wet zelf voorzag dat de uiterste datum van inwerkingtreding **uiterlijk op 1 juli 2011** zal zijn.

Hoog tijd dus om nog even stil te staan bij de **belangrijke vernieuwingen** van dit Strafwetboek.

1. Algemene schaal met sancties

De belangrijkste wijziging is dat het Sociaal Strafwetboek alle mogelijke sancties heeft geuniformiseerd, en opgedeeld in 4 niveaus, volgens de ernst van het misdrijf:

	Gevangenisstraf	Strafrechtelijke geldboete	Administratieve geldboete
Niveau 1	/	/	€ 55 – € 550
Niveau 2	/	€ 275 – € 2.750	€ 137,50 – € 1.375
Niveau 3	/	€ 550 – € 5.500	€ 275 – € 2.750
Niveau 4	6 maanden – 3 jaar	€ 3.300 – € 33.000	€ 1.650 – € 16.500

De regels inzake **opdecienen** zijn voortaan gelijkgeschakeld voor zowel straf- als administratiefrechtelijke geldboetes. De bedragen in bovenstaande tabel zijn dan ook reeds vermenigvuldigd met de opdecienen, d.w.z. x 5,5.

Daarnaast moet de geldboete eveneens **vermenigvuldigd worden met het aantal werknemers** waarvoor de inbreuk is gebeurd, zonder dat de boete meer kan bedragen dan 100 x het maximumbedrag dat is voorzien.

De mogelijkheid om verzachtende omstandigheden in te roepen wordt voortaan veralgemeend. De geldboetes kunnen hierdoor verminderd worden **tot 40% van het minimumbedrag**. In geval van **herhaling** van de inbreuk **binnen het jaar**, kunnen de sancties echter tot het dubbele van het maximum worden gebracht.

De rechter kan voortaan voor de inbreuken van niveau 3 en 4 bijkomend beslissen om een **exploitatieverbod, een beroepsverbod of bedrijfssluiting** op te leggen.

¹ Wet van 6 juni 2010, Belgisch Staatsblad van 1 juli 2010, 1ste editie.

2. Duidelijk overzicht van de mogelijke inbreuken

Het nieuw Sociaal Strafwetboek bevat voortaan een oplistings van alle mogelijke inbreuken op het sociaal recht in met daarbij telkens het niveau van de toepasselijke sanctie.

Er zijn heel wat inbreuken waarop momenteel vb. enkel strafrechtelijke sancties zijn voorzien en die om die reden haast niet worden vervolgd in de praktijk. Vanaf 1 juli 2011 verandert dit, en kunnen **alle mogelijke inbreuken met administratieve geldboeten worden bestraft**. U zal hierdoor de indruk krijgen dat de lijst met "mogelijke inbreuken" plots veel langer is geworden!

We geven hierna enkele voorbeelden van mogelijke inbreuken per niveau:

- **Niveau 1** : de niet-naleving van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst die niet met een andere sanctie wordt gesanctioneerd, niet tijdig of correct de vereiste kennisgevingen doen bij collectief ontslag ofk sluiting van ondernemingen, het verstrekken onjuiste gegevens aan RVA vb. bij aangifte tijdskrediet, het verstrekken van onjuiste inlichtingen i.v.m. educatief verlof, de inspectie niet binnen 24 u inlichten over zondagarbeid, ...
- **Niveau 2** : inbreuken betreffende de sociale documenten (vb. geen schriftelijke studentenovereenkomst/ overeenkomst voor tijdelijke arbeid / tewerkstelling van huisarbeiders, beroepsinlevingsovereenkomst opstellen, of bewaren op de plaats van tewerkstelling), niet correct opstellen van een individuele rekening, of de individuele rekening niet ten allen tijde ter beschikking houden van sociale inspectie, het niet correct inschrijven van de bij het arbeidsreglement opgelegde tuchtstraffen in het speciaal daartoe voorzien register, een werknemer laten werken in strijd met het verbod op zondagarbeid/ feestdagenrust, nachtarbeid, rusttijden, werken buiten uurroosters voorzien in arbeidsreglement, inbreuken op jaarlijkse vakantie (vb. werknemers niet al hun verlof laten opnemen), het loon (vb. ook verplaatsingskosten, maaltijdcheques,...) en aanvullende sociale voordelen niet tijdig of correct betalen, inbreuken tegen de moederschapsrust, niet naleven van de openbaarmakingsformaliteiten inzake de vervangingsdagen van feestdagen...
- **Niveau 3** : het niet correct vervullen van formaliteiten van deeltijdse tewerkstelling (vb. niet opstellen/bewaren van een schriftelijke arbeidsovereenkomst voor deeltijdse arbeid, niet (tijdig) uithangen van deeltijds variabel uurrooster op de werkplaats, het afwijkingsdocument niet invullen of bewaren, ...), een deeltijdse werknemer laten werken buiten het normale voorziene uurrooster, het niet of niet correct opmaken van een sociale balans, geen arbeidsongevallenverzekering hebben afgesloten, inbreuken op Welzijnswet, onwettige terbeschikkingstelling van werknemers, nalaten een zwangere werknemster of een werknemster die borstvoeding geeft te onderwerpen aan de voorgeschreven geneeskundige onderzoeken om te vermijden dat ze worden blootgesteld aan gezondheidsrisico's op de arbeidsplaats, ...

- **Niveau 4** : inbreuken op de Welzijnswet die hebben geleid tot gezondheidsschade of een arbeidsongeval, ondanks schriftelijke waarschuwing van sociaal inspecteur de wettelijk voorgeschreven formaliteiten inzake deeltijdse tewerkstelling niet correct vervullen, geen (correct) (speciaal) personeelsregister, aanwezigheidsregister (PC 145 tuinbouw) of register voor werktijdregeling (PC 302 Horeca) opstellen of ter beschikking hebben van sociale inspectie (!), inbreuken op het verbod van kinderarbeid, het niet of niet correct naleven van de dimona-reglementering, geen Limosa-aangifte hebben gedaan voor gedetacheerde werknemers of zelfstandigen, buitenlandse werknemers zonder verblijfsvergunning of arbeidskaart tewerkstellen, het bedrieglijk onderwerpen van een persoon aan de RSZ-wetgeving (zgn. "schijnwerknemers" om vb. te kunnen genieten van werkloosheidsuitkeringen, ...), valsheid in geschriften plegen, het gebruik van valse stukken, van onjuiste of onvolledige verklaringen met het oogmerk ten onrechte een sociaal voordeel te bekomen...

Ook het "**belemmeren van het toezicht**" van een sociaal inspecteur kan worden bestraft met een sanctie van niveau 4.

3. Enkele bedenkingen bij de inwerkingtreding van dit nieuwe Sociaal Strafwetboek

1. Het **positieve** aan het nieuw Sociaal Strafwetboek is wel dat er voortaan duidelijkheid bestaat over zowel de aard van de inbreuken als de mogelijke sancties. Doch, net hierdoor zal het nieuw Sociaal Strafwetboek voor sociaal inspecteurs een handig werkinstrument vormen, waarmee zij de inbreuken **veel efficiënter en slagkrachtiger** zullen kunnen sanctioneren.
2. De minst zware inbreuken worden "**gedepenaliseerd**", wat inhoudt dat ze enkel met een administratieve geldboete en dus niet meer strafrechtelijk kunnen worden bestraft. Het betreft hier enkel een kleine minderheid van inbreuken die tot niveau 1 behoren. Bovendien is het de bedoeling dat er op deze manier meer ruimte wordt vrijgemaakt voor de rechtbanken om zich op de zwaardere vormen van sociale fraude te concentreren.
3. Vanaf 1 juli 2011 zullen **alle mogelijke inbreuken met administratieve geldboeten kunnen worden bestraft**. Momenteel was dit enkel mogelijk voor een limitatieve lijst van inbreuken.
4. **Gevangenisstraffen** blijven enkel nog bestaan voor **de zwaarste inbreuken** (niveau 4). Maar net zoals voor de meeste geldboeten, werd ook hier het minimum opgetrokken vb. kinderarbeid is momenteel reeds strafbaar met een gevangenisstraf van 8 dagen tot één/zes maand(en), dat zal vanaf 1 juli 2011 een gevangenisstraf worden van minimum 6 maanden tot 3 jaar.